

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

Articulus I. An, & quo jure cognatio Spiritualis matrimonium dirimat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

titudinem. Nam liberi post hoc ei nati reducuntur in servitutem, adeoque sequuntur conditionem Patris, licet nati sint ex matre libera, l. 2. c. de libertis, & eorum liberis. Tertius casus est, juxta Sanchez. cit. n. 14. quo mater libera, & gerens uterum, justo bello capta, & in servitutem redacta parit. Nam eo quoque casu non ex vi natalium proles fit serva; sed, quod eâ occasione justî belli, beneficium à capientibus acceperit, ne unâ eum matre interimeretur.

1086. Quoad honores autem, & nobilitatem

filius sequitur conditionem patris. L. cum legitime ff. de statu hominum. Id extendi etiam ad filium naturalem, saltem quando uterque parens nobilis est, tenent aliqui apud Sanchez cit. n. 1. quamvis de jure communi aliud sit; sed in his hodie plurimum pendet à particularibus statutis, & legibus; præsertim in materia beneficiorum, & Canonicatum, ubi requiritur descendencia ab utroque, vi sanguinis, non connubiorum; & nobilitas, per tot, & tot parentelas; quæ materia non est hujus fori.

QUÆSTIO XI.

In Titulum XI. De cognatione spirituali.

1087. Cognatio triplex est, spiritualis, legalis, & carnalis; quælibet earum venit inter impedimenta matrimonii, & dirimentia sub hoc termino Cognatio. de Legali dicemus tit. 12. de Carnali. tit. 14. de Spiritualis, quaestione præsentis. Cognatio spiritualis, est propinquitas certarum personarum, Ecclesiæ institutione proveniens ex collatione, vel susceptione baptismi, & confirmationis. Multo amplior, & ad plures personas extensa erat jure vetèri; nunc tamen, & jure novo, nec propter multitudinem prohibitionum multoties contingat in gradibus prohibitis matrimonia contrahi, à Trid. sess. 24. de Reform. Matr. c. 2. restrictum est ad pauciores, ut dicemus in seqq.

ARTICULUS I.

An, & quo jure cognatio spiritualis matrimonium dirimat.

1088. Quod cognatio spiritualis dirimat matrimonium contrahendum, vel eâ stante contractum, non jure naturali, aut divino, seu ex ipsa institutione sacramenti, sed solum Ecclesiæ dispositione ob reverentiam, quæ debetur baptizanti, confirmanti, ac Patrinis, qui eorum Patres spirituales dicuntur, habetur ex Concilio Nicæno, can. 20. & tum ab aliis sub hoc Pontificibus, tum conciliis confirmatum, ut constat ex tota causâ 30. q. 1. & toto hoc titulo in decretal. ac novissimè ex Trid. supra cit. Ex aliis porro Sacramentis (præterquam baptismi, & confirmatione) hæc cognatio, cui Ecclesiæ dispositione annexa sit

vis impediendi, vel dirimendi matrimonia, non oritur, ut dicitur in c. fn. q. 1. h. 1. in 6. ibi: Ex datione vero aliorum sacramentorum cognatio spiritualis nequam oritur, quæ matrimonium impedit, vel dissolvat. Nam ut ait gl. ibid. 17. sacramentorum; in baptismo renascuntur; & Chrismatio illam confirmat; quod non est in aliis sacramentis.

Nec obstat quod in c. omnes. 33. q. 1. dicatur, omnes, quos in penitentia suscipimus, ita nostri sunt spirituales filii, ut & ipsi, quos vel nobis suscipientibus, vel trine immersionis vocabulo mergentibus, unda sacri baptismatis regeneravit. Sylvester quoque docens admonet unumquemque Sacerdotem, ut nullus causa fornicationis ad suam penitentialem accedat: quia scriptum est (omnes, quos in penitentia accipimus, ita filii nostri sunt, ut in baptismo suscepti) quapropter hoc scelus, si quis perpetraverit, non solum dignitatis honorem amittat, verum etiam usque ad exitum vitæ suæ jugi penitentia se subdat: & c. sequenti ibi: Si quis Sacerdos cum filia spirituali fornicatus fuerit, sciat se grave adulterium commississe. Idcirco femina si laica est, omnia derelinquat, & res suas pauperibus tradat, & converta in monasterio Deo usque ad mortem serviat: Sacerdos autem, qui malum exemplum dedit hominibus, ab omni officio deponatur, & peregrinando duodecim annis peniteat: postea verò ad monasterium vadat, ibique cunctis diebus vitæ suæ Deo serviat.

Ex

Ex quo videtur deduci, hoc impedimentum nasci etiam ex sacramento penitentiae; cum etiam confessarij dicantur spirituales patres suorum penitentium, & hi spirituales filij eorum; quia tamen per effectum hujus sacramenti; seu gratiam; vi ejus collata, non renascimur, nec in hoc confirmamur, sed tantum reconciliamur; propinquitati ex hoc sacramento nascenti non est vis eadem, ac illi, quae ex baptismo, & confirmatione provenit, ab Ecclesia constituta, ut constat ex *cit. c. fin. h. t. in 6.* Et ideo comparatio, quae fit inter filios spirituales ex sacramento penitentiae; & illos, qui tales sunt ex baptismo, & confirmatione, non fit, quoad omnes juris effectus filiationis legalis; sed tantum quoad ipsam filiationem.

ARTICULUS II.

Ad quas personas se extendat Cognatio spiritualis?

1091. Seu, quod idem est, inter quas personas annexa sit perpetuo haec cognatio, seu spiritualis propinquitatis; cui jure positivo Ecclesiae detur vis dirimendi matrimonium, consequenter durans, etiam extincta persona, qua mediante contracta est, ut notat Sanchez *l. 7. hic d. 54. n. 8.* apud Vincent. de Just. *l. 7. dispens. matr. c. 5. n. 4.* In hac quaestione aliud dicendum spectato jure antiquo; aliud jure novo, ut ex mox dicendis patebit. Cognatio spiritualis jure veteri, triplicem speciem continebat paternitatem, compaternitatem, & fraternitatem. Paternitas dabatur 1. inter baptizantem, & baptizatum, inter confirmantem, & confirmatum. 2. inter patrum baptizati, vel confirmati, & inter baptizatum & confirmatum. *c. de eo. 30. q. 1. c. 1. de cognat. spir. in 6.* ubi Bonifacius VIII. de cognatione spirituali ex baptismo, ut habetur *c. nedum 1. h. t. in 6.* sic statuit: *Nedum inter baptizatum, & illum qui eum suscepit de baptismo; ac inter eundem baptizatum, & suscipientis filios & uxorem ante susceptionem carnaliter cognitam ab eodem: imo etiam inter suscipientem, patremque baptizati, & matrem; cognationem spirituales in baptismo contrahi jure constat; quae cognatio, & contrahendum matrimonium impedit; & dirimit post contractum. Et eadem, quae de suscipiente sunt dicta, sunt de baptizante.* Tom. IV.

prizante censenda. & eadem ex confirmatione quoque, seu frontis chrismate, spiritualis cognatio eisdem modis contrahitur: matrimonia similiter impediens contrahenda, & dirimens post contracta.

Compaternitas vero dabatur inter parentes baptizati, vel confirmati, & ipsum baptizantem, & confirmantem; & Paternos baptisimi; & confirmationis: Et haec duplex cognatio transfundebatur a viro in uxorem: *c. Peruenit. 30. q. 1. ibi: nullus Christianus suam commatrem in conjugium suscipere debet. c. si quis. 30. q. 4.* ubi Innocentius Exuperio Tolerano rescribens ait: *si quis ex uno conjugio filium aut filiam alterius de sacro fonte suscepit, aut ad christiana renuerit, vel Christianitatis ministerium dederit, ambo, & vir & uxor compatres existant parentibus infantis: quia vir & mulier caro una effecti sunt. c. Veniens. 6. de cognatione spir. ibi: mandamus, quatenus, si constiterit mulierem praedicti viri filium de sacro fonte levasse ante, quam eam desponsasset uxorem; vos inter eos divortium app. postposita celebretis. Fraternitas demum erat inter filios carnales baptizantis, vel confirmantis, vel Patrum, & ipsum baptizatum, vel confirmatum: *c. Pictacium. c. non oportet. 30. q. 3. c. Tua nos. de Cognatione spir.* Nam cum ab Innocentio III. quareretur, an natus ante compaternitatem filiam compatris sui, vel commatris, sibi possit matrimonialiter copulare, & si contraxit, an debeant separari, & an consocij matrimonij teneantur illud in publico separare? Pontifex respondit, quod hujusmodi personae non possunt matrimonium contrahere: *& si contraxerint, possunt ab invicem separari: & qui contractum fecerint, debent Ecclesiae illud nuntiare.* Haec de jure antiquo.*

Jure autem novo Tridentini *sess. 24. 1092. de Reform. matr. c. 2.* cognatio spiritualis partim ablata, partim restricta est. Nam omnino oblata est Fraternitas; restricta autem Paternitas, & compaternitas in hoc 1. ne a viro transfundatur in uxorem. 2. ne compaternitas contrahatur inter baptizantem vel confirmantem, & Paternos. Verba Tridentini loco citato sunt;

O o

sunt;